

РАССМОТРЕНО

Руководитель
методического
объединения

Хайруллина Р.Ф.
протокол №1
от «19» августа 2025 г.

СОГЛАСОВАНО

Заместитель директора
по учебно-
воспитательной работе

Платонова Г.С.
от «19» августа 2025 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор МБОУ
"Байрашевская ООШ"

Котдусова Г.Ю.
приказ №55 от «19» августа
2025 г.

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ

СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП

Сертификат: 00885CDF444F79C80D2D57428303A00130
Владелец: КОТДУСОВА ГУЛЬНАЗ ЮНУСОВНА
Действителен с 24.06.2024 до 17.09.2025

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

Учебного курса «Лексика и фразеология татарского языка»

для обучающихся 5 класса

с. Байрашево 2025 год

Туган (татар) тел фәнен федераль эш программаларына нигезләнеп укуыту буенча методик тәкъдимнәр

5 нче сыйныф

Дәрәслек:

Туган тел (татар теле). 5 сыйныф. Ике кисәктә. Беренче кисәк: төп гомуми белем бирү оешмалары өчен дәрәслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен). / М.М. Шәкүрова, Л.М.

Гыйниятуллина, О.Р. Хисамов; [рәссамы Диләрә Нәүрузова]. – Казан, 2022. – 168 б. : рәс. б-н.

Туган тел (татар теле). 5 сыйныф. Ике кисәктә. Икенче кисәк: төп гомуми белем бирү оешмалары өчен дәрәслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен). / М. М. Шәкүрова, Л. М.

Гыйниятуллина, О. Р. Хисамов; [рәссамы Диләрә Нәүрузова]. – Казан, 2022. – 164 б.: рәс. б-н.

Методик тәкъдимнәр (дәрәслекнең структурасы, игътибарга алынырга тиешле төп моментлар)

Туган (татар) телен өйрәнгәндә үзләштергән белем һәм күнекмәләрен сөйләмдә дәрәс куллана белү өчен 5 нче сыйныфта программа буенча 70 сәгать бирелсә дә, кайбер темаларны үткәндә, кыенлыктар туа. Аеруча, орфография буенча ныклы эзәрлек кирәк. Шуңа максаттан, укучыларның орфографик һәм орфоэпик кагыйдәләрен үтәү күнекмәләрен булдыру өчен, махсус курс төзелде:

- укучыларның башлангыч мәктәптә фонетик, орфоэпик, орфографик, лексик, грамматик нигезләреннән алган белемнән системалаштыру, катлаулырак формаларда өйрәтүне дәвам итү;
- укучыларның ижади һәм мөстәкыйль фикерли алу мөмкинлекләрен үстерү, үз фикерләрен дәлилләргә күнектерү;
- телнең төп грамматик чараларын сөйләм процессында куллануга ирешү;
- туган тел нормаларын һәм стилистик мөмкинлекләрен ачык күзаллауга, аларны тиешенчә куллана белергә өйрәтү, сөйләм эшчәнлегенң үзара аралашу чарасы икәннән аңлату;
- баланың үзен тәрбияләү, үзе белән идарә итү, үз фикерен яклык алу сәләтен үстерү;
- укучының үзәнен үстерү, милләтне, ватанны яратырга өйрәтү, горурлык һәм гражданлык хисләре тәрбияләү;
- укучыга жәмгыятьтә яшәү кагыйдәләрен, әхлак нормаларын төшендерү.

Грамматик материал өйрәнелә. Сорауларга җавап бирү, рәсемнәр белән эшләү, фикер алышу (парларда эш), грамматик мәгълүматны ныгыту максатыннан башкарыла.

Дәрәслекләрдә яңа теманы ныгыту өчен биремнәр, халык авыз ижаты үрнәкләре белән бәйлә эш төрләре тәкъдим ителә.

Теманы йомгаклау өчен күнегүләр, логик биремнәр, рәсемнәр, кызыклы эш төрләре бирелә. Чирек ахырында тестлар, кабатлау өчен сөйләм эшчәнлеге төрләре (ишетеп аңлау, уку, сөйләү, язу) белән бәйлә күнегүләр, төрле биремнәр, анализлар тәкъдим ителә.

**Тематик бүленеш
5 класс**

1	Федераль эш программасында бирелгән тема	Теманың бирелеше (дәреслектәге тема яки дәреслек битләре яки текст исеме...)	Сәгать саны	Искәрмә (автор кирәк санаса, предмет нәтижеләрен яки ресурсларга сылтамалар, һ.б. өсти ала)
1.	Фонетика, орфография	Фонетика һәм орфография турында гомуми төшенчә.	1	
		Авазлар һәм хәрефләр.	1	
		Хәреф һәм аваз мөнәсәбәте.	1	
		Авазларның ясалышы	1	
		Тартык авазлар. Аларны белдерә торган хәрефләр. Авазларны төркемләү.	1	
		Сузык авазлар. Аларны белдерә торган хәрефләр. Авазларны төркемләү.	1	
		Сузык авазлар һәм аларның составы.	1	
		Тар әйтешләр [о] һәм киң әйтешләр [о], тар әйтешләр [э] һәм киң әйтешләр [э], тар әйтешләр [ы] һәм киң әйтешләр [ы] авазлары.	2	
		Дифтонглар турында төшенчә.	2	
		Татар теленең фонетик закончалыклары.	1	
		Сингармонизм законы, аның төрләре.	1	
		Сузыкларның кыскаруы.	2	
		Мөстәкыйль эш. Хаталар өстендә эш.	2	
		Тартык авазлар һәм аларның составы.	1	
		[К], [Г] һәм [к], [г] тартыклары.	2	
		[Һ] һәм [х] тартыклары	1	
		[Н] һәм [ң] тартыклары.	1	
		[В] һәм [в] тартыклары.	1	
		Авазларның сөйләмдәге үзгәреше (жайлашу, охшашлану күренеше).	2	
		Авазларның сөйләмдәге үзгәреше (охшашсызлану, жайлашу күренеше).	2	

		Тартык авазлар таблицасын төзү.	2	
		Мөстәкыйль эш. Хаталар өстендә эш.	2	
		Ижек. Татар телендә ижек калыплары.	1	
		Басым. Татар телендә басым. Аның төрләр. Сүз басымы, үзенчәлекләр.	2	
		Интонация һәм аның төп өлешләр(фраза басымы, пауза, логик басым, тойгы басымы, сөйләм көе).	2	
		Татар телендә төп орфографик һәм орфоэпик нормалары.	2	
		Фонетик анализ	2	
		Мөстәкыйль эш. Хаталар өстендә эш.	2	
		Татар алфавиты. Авазларны язуда күрсәтү.	1	
		Сузык аваз хәрефләр һәм аларның составы.	2	
		О, ө, ы, э(е) хәрефләренен дәрәҗә язылышы.	2	
		Е, ё, ю, я хәрефләренен дәрәҗә язылышы.	2	
		Мөстәкыйль эш. Хаталар өстендә эш.	2	
		Тартык аваз хәрефләр.	2	
		Ч, ж, в хәрефләренен дәрәҗә язылышы.	2	
		[к] һәм [ҕ] авазларының язуда белдерелүе.	3	
		[ж] һәм [й], [х] һәм [h], [н] һәм [ң] авазларын белдерүче хәрефләрнең дәрәҗә язылышы.	2	
		ь һәм ь хәрефләренен дәрәҗә язылышы.	2	
		Сүзләргә юлдан – юлга күчү.	2	
		Татар орфографиясенен кыен очраклары.	2	
		Мөстәкыйль эш. Хаталар өстендә эш.	2	
			68	

Лист согласования к документу № 98 от 04.09.2025
Инициатор согласования: Котдусова Г.Ю. Директор
Согласование инициировано: 04.09.2025 18:10

Лист согласования			Тип согласования: последовательное	
N°	ФИО	Срок согласования	Результат согласования	Замечания
1	Котдусова Г.Ю.		 Подписано 04.09.2025 - 18:10	-